

UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA RAZVOJ TURIZMA U POREČU

Matan, Lara

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:775208>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-25**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVO

Lara Matan

UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA RAZVOJ TURIZMA U
POREČU

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2024.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Lara Matan

UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA RAZVOJ TURIZMA U
POREČU

ZAVRŠNI RAD

Kolegij: Osnove turizma

Mentor: dr.sc. Mateja Petračić, prof.struč.stud.

Matični broj studenta: 0618618021

Karlovac, ožujak, 2024.

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici dr.sc. Mateji Petračić, kao i ostalim profesorima sa Veleučilišta u Karlovcu na prenesenom znanju.

Također, hvala svim prijateljima i kolegama koji su pružili podršku i zbog kojih su akademske godine bile zabavnije.

I na kraju, najveće hvala mojoj obitelji na povjerenju, podršci i ljubavi koju su mi pružali, te na svemu što su učinili kako bi mi pomogli postići ovaj uspjeh.

SAŽETAK

Grad Poreč poznat je po bogatoj kulturnoj i povijesnoj baštini, popularna je destinacija za turiste zbog sportskih aktivnosti, domaćin je brojnih manifestacija tijekom cijele godine. Uz aktivan odmor prepoznatljiv je i po kongresnom turizmu.

Pojava Covid-19 pandemije imala je značajan utjecaj na turizam i društvo diljem cijelog svijeta, a u radu primjer je postavljen na gradu Poreču.

Pandemija je uzrokovala zatvaranje granica, ograničena kretanja, obavezna cijepljenja i pridržavanje strogih mjera. Zbog tih situacija patila je ponajviše turistička sezona u Hrvatskoj, ali i zdravstveno stanje ljudi.

Poreč je, kao i ostatak gradova imao pad broja dolaznosti proglašenjem pandemije, ali se izdvojio od ostalih gradova Hrvatske promovirajući sigurnost i mentalno zdravlje stanovnika.

Ključne riječi : Covid-19, mentalno zdravlje, Poreč, turizam.

SUMMARY

The city of Poreč is known for its rich cultural and historical heritage, it is a popular destination for tourists due to sports activities, and host of numerous events throughout the year. In addition to active vacation, it is also known for congress tourism.

The appearance of Covid-19 pandemic had a significant impact on tourism and societies around the world, and in the paper an example is set on the city of Poreč.

The pandemic had caused borders to be closed, restricted movement, mandatory vaccinations and obedience of strict measures. Because of these situations, the tourist season in Croatia suffered the most, as well as people's health.

Poreč, like the rest of the cities, had a drop in the number of arrivals due to the declaration of the pandemic, but it stood out from other Croatian cities by promoting the safety and mental health of its residents.

Keywords: Covid-19, mental health, Poreč, tourism.

SARŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj istraživanja.....	1
1.2. Izvori podatak i metode prikupljanja	1
1.3. Struktura rada	1
2. OSNOVNA OBILJEŽJA GRADA POREČA.....	2
2.1. Položaj i demografske značajke.....	2
2.2. Povijest Poreča	4
2.3. Kulturna i povijesna baština	5
3. TURIZAM U POREČU	8
3.1. Motivi dolazaka	10
3.2. Analiza smještajnih kapaciteta i broja noćenja	11
3.3. Odabrani turistički proizvodi grada Poreča.....	16
3.3.1. Aktivni turizam	16
3.3.2. Kongresni turizam.....	18
3.3.3. Gastronomija	19
4. OPĆENITO O PANDEMIJI COVID-19.....	20
4.1. Covid-19 u Hrvatskoj.....	22
4.2. Utjecaj pandemije Covida -19 na turizam u Hrvatskoj.....	24
5. UTJECAJ COVIDA-19 NA DESTINACIJU POREČA.....	26
5.1. Analiza turističkog prometa	26
5.2. Potporne mjere za održivost turizma u Poreču	31
5.2.1. I mene se pita!.....	32
5.2.2. Zdravi grad	34
5.2.3. Hospicij-kućna skrb	36
6. ZAKLJUČAK.....	38
POPIS LITERATURE.....	39

POPIS TABLICA.....	42
POPIS ILUSTRACIJA.....	42
POPIS GRAFIKONA.....	42

1.UVOD

1.1. Predmet i cilj istraživanja

Predmet rada je istražiti razvoj turizma grada Poreča i tijekom pandemije Covi-19. U cilju je istražiti i objasniti kako je pandemija utjecala na sam grad, njegove stanovnike te na posljétku i na turistička kretanja.

1.2. Izvori podatak i metode prikupljanja

U svrhu izrade ovog završnog rada korišteni su sekundarni izvori podataka. Prilikom obrade podataka korištene su desk metode, to jest istraživanje za stolom. Podaci su prikupljeni koristeći stručnu literaturu, časopise kao i internetske stranice. Metode obrade podataka koje su korištene za izradu rada su metode analize, sinteze, deskripcije te kompilacije.

1.3. Struktura rada

Rad se sastoji od šest poglavlja koja uključuju uvod i zaključak. U uvodnom dijelu rada kroz drugo i treće poglavlje upoznaje se sa gradom, njegovom kulturom i turizmom. Četvrto poglavlje govori o Covid-19 pandemiji koja je zavládala kako Hrvatskom tako i cijelim svijetom, zatim peto poglavlje u kojemu se vrši analiza turizma prije, za vrijeme i nakon pandemije te osvrt na to kako je Covid utjecao na grad Poreč, društvo i turizam u gradu. Na kraju u šestom poglavlju nalazi se zaključak koji daje kritički osvrt na cjelokupnu temu rada.

2. OSNOVNA OBILJEŽJA GRADA POREČA

Poreč je grad smješten u Istarskoj županiji, točnije na zapadnoj obali poluotoka koji je okružen morem sa tri strane. Grad je prepoznatljiv po svojoj povijesti čiji se tragovi i danas vide u staroj gradskoj jezgri.

2.1. Položaj i demografske značajke

Istarsku županiju čini 10 gradova i 31 općina. Istra je najveći poluotok na Jadranu sa površinom od 3,476 četvornih kilometara. Poreštini pripada 37 kilometara obale i površinom obuhvaća 142 kilometra kvadratna. Unutar grada nalaze se 53 naselja. Slika ispod prikazuje Istarsku županiju, a Grad Poreč istaknut je tamnijom bojom.

Slika 1- Istarska županija

Izvor: Istra enciklopedija: http://istra.lzmk.hr/userfiles/image/slike_istra/Porec.gif (15.09.2023.)

Vegetacija ovog područja obilježena je vinogradima, maslinicima i oranicama.¹ Klima prelazi iz sredozemne u kontinentalnu, razlog tome je okruženost morem. Ovo

¹ Materada residence <https://materada.com/hr/location-and-transport-connections> (02.09.2023.)

područje predodređeno je za uspješan odmor zbog razvedene obale koja se proteže od rijeke Mirne do gradića Fundana, čistih plaža i šumskih prostranstava.

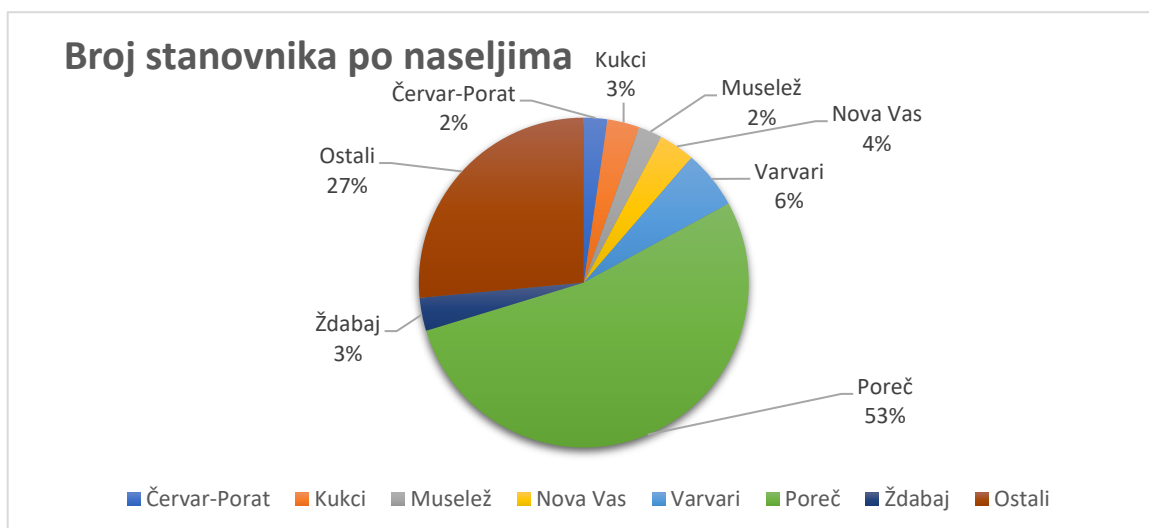
Poreč je tokom cijele godine s blagim klimatskim uvjetima, prosječna količina sunčanih sata iznosi 2,388 sati. Najtopliji mjesec u godini je kolovoz sa prosječnom temperaturom od 30 C°, dok se temperatura mora kreće od 9,3 C° do 24 C°. Salinitet mora iznosi od 36 do 38 promila.

Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine Poreč broji 16,607 stanovnika, te je time iza Pule sa 52,220 stanovnika, po veličini druga jedinica lokalne samouprave u Istarskoj županiji.

Promatrajući popis stanovništva sa aspekta spolne strukture, grad broji 7,983 muškarca i 8,624 žene. Od toga osnovno školsko obrazovanje ima 1,337 osoba, srednjoškolsko obrazovanje 585 osoba te visoko obrazovanje u koje spadaju stručni i specijalistički studiji ima 575 stanovnika grada Poreča.

Naselje Poreč ima najveći broj stanovnika na području grada Poreča sa 8,841 stanovnikom, a to je u postotku 53%. Ostalih šest većih naselja su: Varvari, Nova Vas, Kukci, Žbadaj, Musalež i Červar- Porat što se može vidjeti na grafikonu.

Grafikon 1- Broj stanovnika po naseljima

Izvor: vlastita izrada autora, 2023.

Gradonačelnik grada Poreča je Loris Peršurić, 2021. godine izglasan je za gradonačelnika u drugom mandatu.

2.2. Povijest Poreča

Poreč *tal. Parenzo* je 10 tisuća stoljeća staro središte grada, smješteno na poluotoku, od kopna je udvojeno umjetnim prokopom, a sa mora zaštićeno otokom Sveti Nikola.

Prvi vojni logor na mjestu sadašnjeg grada osnovali su Rimljani. Na tom mjestu razvio se utvrđeni grad koji prerasta u administrativno središte Colonia Iulia Parentium. U 15. stoljeću izgrađene su istarske kule i zidine koje su očuvane i danas. Od 1861. godine do kraja Prvog svjetskog rata Poreč je središte regionalne uprave u Istri.

Godine 1845. tiskan je prvi turistički vodič, a potkraj 19. stoljeća izgrađen prvi hotel Alla citta di Trieste.

Značajan rast turizma u Gradu Poreču-Parenzo obilježen je osnivanjem dvaju glavnih porečkih hotelskih poduzeća (Riviera, 1953. godine i Plava laguna, 1957. godine) čime Poreč-Parenzo postaje značajna turistička destinacija.

Slika 2- Hotel Riviera (1963. godina)

Izvor: Istra culture <https://www.istria-culture.com/hotel-palazzo-i146> (15.09.2023.)

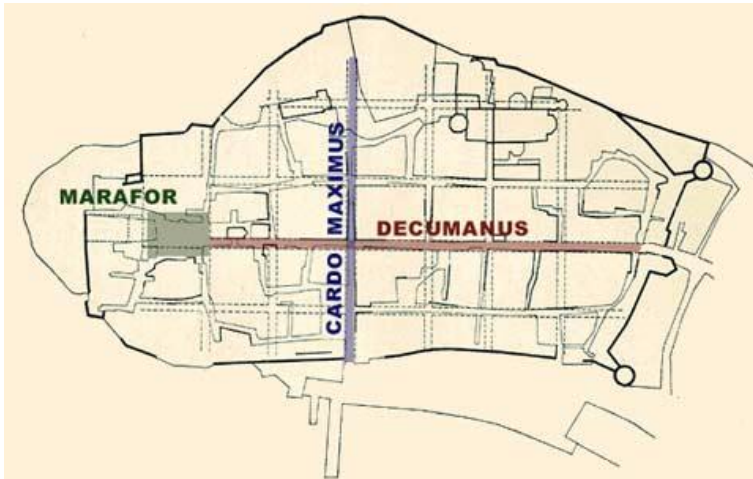
Zlatno doba turizma u Poreču kreće 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća. U tom periodu izgrađena su turistička naselja, hotelski kompleksi, kampovi i ostali objekti u Gradu i njegovoj bližoj okolini. Danas Poreč-Parenzo predstavlja jedno od najznačajnijih turističkih središta u Istri, ali i cijeloj Republici Hrvatskoj..

2.3. Kulturna i povijesna baština

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo čovječanstva u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njena zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, definiranje i afirmaciju kulturnog identiteta.²

Ulazeći u povijesnu jezgru Poreča stupa se na pozornicu koja je građena više od 2000 godina. Poluotok dug 400 i širok 200 metara antički su mjernici podijelili u insule, parcele za kuće, javne ustanove, hramove i povezali ih pravilnom mrežom ulica. Takav je raspored uglavnom sačuvan do danas, a najduže uzdužna i poprečna ulica sačuvale su antičke nazive – Decumanus i Cardo maximus³.

Slika 3- Prikaz ulica Decumanus i Maximus

Izvor: Paretium <https://www.paretium.com> (23.09.2023.)

Cijela je starogradska jezgra živi spomenik kulture. U brojnim zapisima i literaturi Poreč se naziva gradom mozaikom zahvaljujući kulturi utemeljenoj s Eufrazijanom, bazilikom u čijoj je biskupiji smješten muzej crkvene umjetnosti i arheološki ostaci ranijih crkava.⁴ Eufrazijeva bazilika je najznačajniji simbol Poreča, na UNESCO-vu popisu svjetske kulturne baštine je od 1997.godine.

U povijesnu kulturnu baštinu spadaju: Gradska vrata i Bedemi, Okrugla kula, sjeverna kula Peškera, Peterokutna kula, palača, Gotička palača, Eufrazijeva bazilika, Kanonika, Romantička kuća, Trg Marafor, Palača Vergottini, Istarska sabornica, Palača Zuccato, Trg Matije Gupca, Veliki i Neptunom Hram, Kuća dvaju svetaca, Kazalište,

² E- građanin, Ministarstvo kulture i medija: <https://min-kulture.gov.hr/> (11.09.2023.).

³ My Poreč, povijesna baština <https://www.myporec.com/hr> (11.09.2023.)

⁴ My Poreč, Kultura i umjetnost Poreča i Istre, <https://www.myporec.com/hr/otkrijte-porec/kultura-i-umjetnost/217> (11.09.2023.)

Gradska vijećnica, Crkva Gospe od Anđela, Crkva svetog Eleuterija, trg Frana Supila, Institut za poljoprivredu i turizam, Prehistorijska gradina Picugi i Antičke vile.

U nastavku su opisane neke od povijesnih građevina Poreča.

Eufrazijeva bazilika najvrijednije je kulturno dobro grada Poreča, podignuta je u šestom stoljeću za vrijeme biskupa Eufrazija.

Najveće blago Bazilike su veličanstveni mozaici kojima je ukrašena. Bazilika obuhvaća atrij, krstionicu, biskupsku palaču, mozaike i ostatke sakralnih objekata iz razdoblja od 3. do 4. stoljeća. Unutrašnjost Bazilike može se svakodnevno posjetiti, a sa zvonika se pruža pogled na Poreč i okolicu.

Slika 4- Eufrazijeva bazilika

Izvor: My Poreč <https://www.myporec.com/hr> (15.09.2023.)

Crkva Svetog Eleuterija izgrađena je u 12. stoljeću na mjestu stare istoimene crkve. Na glavnom oltaru je slika mletačkog slikara Giuseppea Camerate iz sredine 18. stoljeća, koja predstavlja Bogorodicu s Djetetom, a na dnu slike naslikane su konture grada Poreča.

Crkva gospe od Anđela barokna je građevina iz 1770. godine, sagrađena na ostacima ranije, romaničke crkve, nalazi se na Trgu slobode u Poreču. Opremljena je baroknim oltarima i slikama, među kojima su najvrjednije Bezgrešno začeće sa Svetim Petrom iz 18. stoljeća. U crkvi se nalaze orgulje iz 1924. godine koju se ovamo prenesene iz bazilike.

Kazalište je sagrađeno 1887. godine pod nazivom Teatro Comunale „Verdi“- Parenzo. Prvobitni izgled je sačuvan na pročelju. U kazalištu se organiziraju predstave i društvena događanja, a u zgradi je i likovna galerija i uprava Pučkog otvorenog učilišta. Na slici ispod prikazan je izgled kazališta prije i kako ono izgleda danas.

Slika 5- Kazalište nekada i sada

Izvor: Istrapedia <https://www.istrapedia.hr> (23.09.2023.)

Romanička kuća iz sredine 13. stoljeća, uz Kanoniku najstarija sačuvana kuća u Poreču, obnovljena je u 20. stoljeću, kada je dobila drveni balkon, koji je skrenuo pažnju s lijepe bifore na katu. Posljednjih godina u prizemlju se ljeti nude suveniri, a na prvom i drugom katu stručnjaci Zavičajnog muzeja postavili su etnografsku zbirku.⁵

Poreč njeguje kulturnu baštinu koja mu je ostavljena i povećava valorizacija baštine kako ona ne bi pala u zaborav.

⁵ Povijesna i kulturna baština <https://www.myporec.com/hr/otkrijte-porec/povijesna-bastina> (12.09.2023.)

3. TURIZAM U POREČU

Prema definiciji koju si iznijeli Hunziker i Krapf 1942. godine, a kasnije ju nadopunjuje AIEST „turizam je skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetitelja nekog mjesta, ako se time boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako s takvim boravkom nije povezana nikakva njihova gospodarska djelatnost“.⁶

Poreč se smatra metropolom hrvatskog turizma od 70ih godina prošlog stoljeća. Prvi turisti bili su pripadnici austrijskog plemstava. Austrijska nadvojvotkinja Stephanie u porečku luku je uplovila 1966. godine na jahti Phantasy. Kasnije Poreč posjećuju Maria Theresia, Karlo Stephan i Karl Ludwig. Nedugo nakon toga, osniva se konzorcij za gradnju prvog kupališta na otoku Sveti Nikola, koje je otvoreno 1895. godine pod nazivom “Bagno Parentino”. Tim događajem započinje službeni početak turizma u Poreču.

Tijekom 1970-ih i 1980-ih duž cijele porečke obale: od Lanterne na sjeveru do Plave i Zelene lagune na južnoj strani grada, počinju nicati hoteli, turistička naselja, kampovi, sportski i zabavni centri. Turistička usmjerenost lokalnih poduzetnika i stanovništva pridonijeli su da Poreč bude prvi koji je izašao iz krize prouzročene ratom za državnu neovisnost.

U jednom danu Porečka rivijera može ugostiti više od 100.000 turista. Velik broj restorana, barova i snažna hotelsko-komunalna infrastruktura glavni su čimbenik koji privlači velik broj gostiju.

Brojni obnovljeni hoteli, briga o kulturnom uređenju mjesta i okolice te visoki ekološki standardi (porečka obala ima najviše plaža s plavom zastavom) donose Poreču prepoznatljivost ne samo brojnih gostiju, već i službenih turističkih tijela.

⁶ Prijavec B.: **Turizam- jučer,danas**,..2008., definiranje pojmova turist i turizam,Karlovac,str.,13

Tablica 1- SWOT analiza

<p><u>(S) Snage</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bogata kulturno-povijesna baština - Prirodni resursi - Globalno poznata turistička destinacija - Dugogodišnja tradicija i obrtnička aktivnost 	<p><u>(W) Slabosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno razvijena valorizacija kulturne baštine - Nedovoljno razvijene obnove i valorizacija gradske jezgre - Neadekvatna suradnja ključnih dionika u širem okruženju
<p><u>(O) Prilike</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Korištenje sredstava EU fondova za potrebe obnove gradske jezgre i valorizacije kulturne baštine - Potencijalne suradnje sa lokalnim dionicima - Planiranje globalnih trendova održivog turizma 	<p><u>(T) Prijetnje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Negativan utjecaj masovnog turizma - Smanjena kvaliteta života lokalnog stanovništva pod utjecajem jačanja turističkih aktivnosti i dolazaka - Nedovoljan razvoj drugih gospodarskih djelatnosti

Izvor: vlastita izrada autora, 2023.

SWOT analiza je sredstvo za analizu situacije poduzeća. Njome se identificiraju ključni čimbenici iz vanjskog okruženja koji se prepoznaju kao prilike ili prijetnje i čimbenici iz unutarnjeg okruženja, a mogu se opisati kao snage ili slabosti.⁷

Poreč odiše bogatom kulturnom i povijesnom baštinom koja ga čini prepoznatljivom destinacijom, upravo zato iz godine u godinu grad broji značajan porast dolazaka i noćenja turista. Kao priliku grad ističe korištenje sredstava iz EU fondova koji bi pridonijeli konkurentnosti. Time se osigurava poboljšanje kvalitete proizvoda i usluga u razvoju održivog turizma koje se nude. No stvaranje globalne prepoznatljivosti navedene u prilikama također može postati i prijetnja zbog utjecaja masovnog turizma koji se kasnije može negativno odraziti na kvalitetu lokalnog stanovništva.

⁷Gonan Božac M., Swot analiza i town matica-sličnosti i razlike, str. 16 <https://hrcak.srce.hr/file/33766> (13.09.2023.)

3.1. Motivi dolazaka

Turizam u Poreču predstavlja ključnu ekonomsku granu. Glavne atrakcije grada koje također pripadaju i glavnim motivima dolazaka turista u destinaciji su:

- *Kulturna i povijesna baština*- Stari grad pun raznolike arhitekture koja odiše različitim kulturama (rimska, bizantska i venecijanska). Jedna od najznačajnijih sakralnih građevina i najljepši sačuvani spomenik je Eufrazijeva bazilika koja se ističe svojom impresivnom strukturom, a brojnim mozaicima svjedoči o bogato povijesnom naslijeđu. Izvanredni je primjer umjetnost ranog kršćanstva.
- *Plaže i more*- obala Poreča i pripadajućih otoka je dugačka 37 kilometara. Plavu zastavu, međunarodnim simbolom čistog mora i uređene obale ima 21 plaža u Poreču
- *Sport i rekreacija* – grad nudi mnoge sportske aktivnosti(cikloturizam, ronjenje, golf, jedrenje..)
- *Gastronomija* – Istarska kuhinja je izuzetno popularna. Restorani u Poreču nude raznovrsne specijalitete koji uključuju ribu, plodove mora, tartufe i istarske kobasice i vino. Poznata jela: Ombolo, bakalar na bijelo, Istarska supa.
- *Kulturni događaji*- Poreč je domaćin mnogih kulturnih događaja, koncerata i festivala

Slika 6- Motivi dolaska prema TOMAS ljetu 2019.

MOTIVI* DOLASKA U HRVATSKU

Rang	Jadranska Hrvatska	%
1.	More	81,5
2.	Priroda	56,2
3.	Gradovi (city break)	23,8
4.	Touring	21,0
5.	Sport i rekreacija	14,9
6.	Kultura i umjetnost	12,7
7.	Gastronomija	6,6
8.	Zabava i festivali	5,5
9.	Sela	4,5
10.	Manifestacije i događanja	4,2

Izvor: Institut za turizam, TOMAS Hrvatska 2019.

<https://www.iztg.hr/files/file/RADOVI/KNJIGE/TOMAS-Hrvatska-2019.pdf>

(15.09.2023.)

Danas u vrijeme izuzetno razvijenih turističkih migracija, postoji cijeli niz pokretača, koji utječu na donošenje odluka o promjeni okoline. Prema Tomas ljetu 2019. glavni motivi dolaznosti na Jadranski dio Hrvatske su more koje je motiviralo 80% ispitanika u provedenom istraživanju, priroda sa 56%, te sport i rekreacija sa 14,9%, koji za grad predstavlja važan čimbenik dolaznosti.

3.2. Analiza smještajnih kapaciteta i broja noćenja

Smještajni kapaciteti uključuju smještaj u hotelima, objektima u domaćinstvu, kampovima i nekomercijalni smještaj, koji uključuje stanove i kuće za odmor.

U Poreču najveći broj smještajnih jedinica spada u srednju kategoriju sa tri zvjezdice 3*, a najmanje je objekata visoke kategorije od pet zvjezdica 5*.

Strani turisti čine većinski udio dolazaka, dok je udio domaćih gostiju između 6% i 9%. Domaći gosti u prosjeku odsjedaju 4,24 dana, dok stranci odsjedaju 6,61 dan.⁸

Hoteli Riviera i Plava Laguna dva su glavna hotela u Poreču osnovana još u 19. stoljeću. Hoteli drže dugu tradiciju i jedni su od prvih nosilaca turističke ponude u Hrvatskoj.

HOTEL RIVIERA smješten je na rivi u starom dijelu Poreča. Hotel spada u visoku kategoriju hotela sa četiri zvjezdice.

Također u ponudi ima Show cooking i Alla carte restoran Spinnaker, wine bar Paretino, usluge conciergea, prijevoz od i do zračne luke, salon za uljepšavanje, usluga u sobu i besplatni privatni parking kojeg je potrebno rezervirati, nudi se prijevoz brodom od objekta do otoka Sveti Nikola na kojem je dio plaže rezerviran posebno za goste hotela.

Hotel raspolaže 105 soba od kojih su dvije dvokrevetne sobe, 93 jednokrevetne te jedna soba prilagođena osobama sa posebnim potrebama, sedam luksuznih soba, devet hotelskih apartmana i jedan predsjednički apartman u Vili Paretino.

⁸Plan razvoja grada Poreča-Parenzo za razdoblje 2021.-2031.godine
<http://www.porec.hr/sadrzaj/dokumenti/plan%20razvoja%20Grada%20Poreča.pdf> (15.09.2023.)

Moguće je priređivanje domjenaka, iznajmljivanje konferencijskih sala kojih je ukupno pet, a najveća ima kapacitet do sto osoba.

Slika 7- Hotel Riviera

Izvor: Valamar <http://www.kongresniturismo.com/Hotel/valamar-riviera-hotel-porec>
(03.10.2023.)

HOTEL PLAVA LAGUNA je hotel visoke kategorije sa četiri zvjezdice. Raspolaže sa 268 soba i pet kongresnih sala od kojih najveća ima kapacitet za 450 osoba.

Sobe su raspodijeljena na 216 dvokrevetnih soba u koje su uključene i 23 sobe prilagođene osobama sa posebnim potrebama. Zatim 23 hotelska apartmana i jedan predsjednički apartman.

Od dodatnog sadržaja nude se dva vanjska bazena sa slapovima i dijelom za hidro masažu, salon ljepote, mjenjačnica, aperitiv i pool bar, biblioteka, sauna, Alla carte i show-cooking restoran Bacchus, teretanu i fitness studio, kongresne dvorane i wellness.

U kongresnim dvoranama moguće je i organiziranje domjenaka, svećanih večera, sportskih programa i slično. Također uz dvorane tu su i dvije manje sobe, jedna sa kapacitetom do 20 i druga do 10 osoba.

Također u hotelu se nude usluge wellnesa u centru Wellness Energy dynamic. Međunarodni centar za dobrobit tijela fokusiran je na revitalizaciju i obnovu energije, iz ponude izdvaja četiri tretmana.

- Energy dynamic cacaoon tretman omatanja tijela s aroma terapijom koji pomaže vratiti ravnotežu tijela.
- Island in the stream tretman osmišljen od tima stručnjaka kojim se postiže duboko opuštanje I regeneracije tijela I duha.
- Anti stress body scrub tretman pilinga tijela
- Energy dynamic fit figure tretman za poticanje cirkulacije.

Slika 8- Hotel Plava Laguna

Izvor: Plava Laguna <https://www.plavalaguna.com/hr/hoteli/> (03.10.2023.)

Prema podacima Turističke zajednice Poreča najviše smještajnih jedinica nalazi se u hotelskom smještaju.

U hotelima se broji 5,285 soba, dok je najveći broj kreveta u nekomercijalnom smještaju, taj broj iznosi čak 14,407 kreveta, odnosno 3,271 smještajna jedinica. U kampovima se nalazi 1,225 smještajnih jedinica, u objektima na OPG-u 16 smještajnih jedinica, objekti u domaćinstvu broje 3,900 smještajnih jedinica i u ostale objekte za smještaj ubrajamo 884 smještajne jedinice.

Ukupan broj smještajnih jedinica u gradu Poreču iznosi 14,581, dok broj kreveta iznosi 44,533, vidljivo u tablici ispod.

Tablica 2- Broj smještajnih jedinica i kreveta (01.01.-29.09.2023.)

Objekt	Smještajna jedinica	Broj kreveta
Hoteli	5.285	11.557
Kampovi	1.225	3.675
Nekomercijalni smještaj	3.271	14.407
Objekt na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	16	20
Objekt u domaćinstvu	3.900	11.952
Ostali objekti za smještaj (druge vrste-skupina kampovi)	884	2.922
Ukupno	14.581	44.533

Izvor: vlastita izrada autora ne temelju podataka TZ Poreč, (29.09.2023.)

Nadalje su prikazani podaci o dolascima i broju noćenja za razdoblje od 2019. do 2022. godine.

Tablični prikaz prikazuje ukupan broj dolazaka i noćenja koji je ostvaren u svim vrstama smještaja.

Tablica 3- Dolasci i noćenja

Godina	Dolasci	Noćenja
2019.	589 074	3 485 157
2020.	203 953	1 288 144
2021.	430 563	2 609 342
2022.	613 122	3 428 228

Izvor : vlastita izrada autora na temelju podataka sa <https://www.myporec.com/hr/otnama/statistike>(15.09.2023.)

Tako je 2019. godine bilo ukupno ostvareno 589,074 dolazaka i 3.485,157 noćenja, 2020.godine ostvareno je znatno manje dolazaka i noćenja, to jest 203,953 dolazaka i 1.288,144 noćenja.

Slijedeće 2021.godine broj dolazaka je iznosio 43,563, a broj noćenja 3.428,288. Vidljivo je kako su dolasci i noćenja bili u padu 2020. i 2021. godine u odnosu na 2019. i 2022.godinu, razlog k tome bilo je utjecaj korona virusa koji je vladao u Hrvatskoj. U nastavku tablica prikazuje dolaske i noćenja koja su ostvarena u 2023.godini u razdoblju od 01.01. do 29.09. 2023.

Tablica 4- Dolasci i broj noćenja za 2023. godinu

Vrsta objekta	Dolasci	Noćenja
Hoteli	382,027	1.792,127
Objekti u domaćinstvu	127,590	831,358
Kampovi	30,463	321,606
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste - skupina kampovi)	29,687	164,289
Nekomercionalni smještaj	8,915	140,170
Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	223	1,163
Ukupno	578,905	3.250,713

Izvor : vlastita izrada autora ne temelju podataka TZ Poreč (29.09.2023.)

Do 29. rujna 2023. godine u svim vrstama smještaja ostvareno 578,905 dolazaka i 3.250,713 noćenja. U dolascima i noćenjima predvodili su hoteli sa 382,027 dolazaka i 1.792,127 noćenja. Objekti u domaćinstvu ostvaruju 127,590 dolazaka i 831,358 noćenja, dok su kampovi ostvarili 30,463 dolazaka i 321,606 noćenja. Nadalje u ostalim ugostiteljskim objektima za smještaj gosti su ostvarili 29,687 dolazaka i 164,289 noćenja, u nekomercijalnom smještaju ostvaruje se 8,915 dolazaka i 140,170 noćenja, a najmanje noćenja kao i dolazaka ostvaruje se u objektima na OPG-u. Točnije objekti na OPG-u ostvarili su 223 dolazaka i 1,163 noćenja.

3.3. Odabrani turistički proizvodi grada Poreča

Povijesno kulturna baština omogućuje Poreču razvoj kulturnog turizma na području grada. Poreč ima raznovrsnu ponudu aktivnosti i događaja koja iz godine u godinu privlači brojne turiste.

Glavni grad hrvatskog turizma naziva se i gradom sporta. Mnogi pojedinci, timovi i reprezentacije u različitim sportovima odabiru Poreč za kondicijske pripreme, a sportska ponuda zadovoljava i najzahtjevnije turiste rekreativce.⁹

To ime dobio je zbog dugogodišnjeg iskustva u organiziranju turnira i natjecanja. No, osim sporta Poreč je poznat i po kongresnom turizmu i gastronomiji. Od 2022.godine uvedena je aplikacija „Moove“ koja pruža informacije o atrakcijama, gastro ponudi i događajima koji se mogu posjetiti u gradu.

3.3.1. Aktivni turizam

Poreč i njegova okolica povezani su aktivnim odmorom, sportom i rekreacijom prilagođenom svim uzrastima. U sportsku ponudu ubrajaju se šest javnih i dvije privatne sportske dvorane, 130 polivalentnih i dječjih igrališta, atletske staze, nogometni, košarkaški i rukometni stadion, brojni teniski tereni, teretana prilagođene invalidima i adrenalinski bike park - prvi na hrvatskoj obali. Također dobro je razvijena infrastruktura za brojne sportaše i rekreativce. Bitni sportski objekti su multifunkcionalna sportska dvorana Žatika, sportsko rekreacijski centri Veli Jože i Palestra te kuglana.

U turističkim je naseljima, hotelima i kampovima uređeno je dvadesetak sportsko-rekreacijskih centara. Zahvaljujući povoljnom položaju, prirodnim resursima i suvremenoj marini razvija se i nautički turizam.

Porečka klima pogoduje sportskim aktivnostima na otvorenom čitavu godinu. Na području grada nalazi se čak 12 biciklističkih staza, najveća staza duga je 96 kilometara- Dolina Divova, dok je najpoznatija Parenzana, staza koja prolazni nekadašnjom željezničkom prugom i spaja Poreč i Trst.

⁹ Poslovni turizam: <https://www.poslovniturizam.com/destinacije/porec/5/> (06.10.2023.)

Cikloturizam je dio turizma koji se sustavno razvijao u smjeru održivog turizma. Izrađeni su materijali za unapređenje biciklističke infrastrukture pod nazivom Eurovelo 8 i Eurovelo 9. Cikloturizam produžuje sezonalnost, obogaćuje turističku ponudu destinacije i stvara dodatan motiv za dolazak turista.

U Poreču je otvoren prvi sustav za automatsko iznajmljivanje bicikala Bike sharing, koji raspolaže sa 35 električnih i 25 mehaničkih bicikala raspodijeljenih na pet stanica diljem grada. Također napravljena je i aplikacija putem koje je moguće pronalaženje najbliže lokacije, plaćanje i otključavanje bicikla¹⁰.

U Poreču se održavaju svake godine biciklističke manifestacije. Najpoznatije su: Istarsko proljeće, Poreč Trophy, Istra 300 i Plava laguna Iron Man.

Slika 9- Iron Man Poreč

Plava laguna Iron Man najveći je triatlon u Hrvatskoj, u Poreču će se održati 20. listopada 2024. godine, start i cilj planirani su u Zelena Resortu. Istra 300 održava 28. rujna 2024. godine.

Osim biciklizma tu je i paragliding, skakanje s padobranom, panoramske vožnje avionom, karting staze, adrenalinski parkovi, wellness, nautički turizam, lov i ribolov, tenis i golf vježbalište Molindrio sa 250 metara udaljenosti za duge igre i 120 metara kvadratnih za vježbanje elemenata za kratke igre.

¹⁰ Župan.hr, Razvoj cikloturizma do 2025. <https://zupan.hr/vijesti/vijesti-istarska-zupanija-u-razvoju-cikloturizma-do-2025-godine-ulozit-ce-oko-256-3-milijuna-kuna/> (13.10.2023.)

3.3.2. Kongresni turizam

Poreč raspolaže raznovrsnim smještajnim mogućnostima, među ostalim i s desetak hotela opremljenima za kongrese, seminare i druge poslovne skupove.

Poreč se već pedeset godina obilježava gradom Hrvatskog turizma. Današnji objekti i kongresne dvorane formirani su 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća.

Poreč je među prvim gradovima u Istarskoj županiji prepoznao potencijal poslovnog turizma i počeo svoju ponudu prilagođavati u tom smjeru. Uz polivalentne dvorane i sale za sastanke, predavanja i prijeme s kvalitetnom tehnikom i poslugom (simultano prevođenje, ozvučenje, kino projektori, video, osobna računala, faks, uređaji za kopiranje, simultano prevođenje, hostese) hoteli nude i kvalitetnu ugostiteljsku uslugu (bankete, koktele, svečane večere, osvježenja u stankama). Od ukupno 30 hotela u destinaciji, uvjete za MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions) potrebe nudi njih 12, najpoznatiji kongresni hoteli u Poreču su Plava Laguna i Riviera.

Dvorana za sastanke u Valamar Riviera Hotelu pruža kapacitet do 70 osoba i savršeno je mjesto za organiziranje manjih poslovnih sastanaka i događaja. Obližnja Villa Polesini pogodna je za spektakularne događaje, ima četiri moderne, potpuno opremljene konferencijske sale i sobe za sastanke na tri etaže, podrum konobu sa širokom lepezom pića i prekrasan vrt sa kapacitetom do 250 osoba.

Konferencijski kapacitet hotela Plava Laguna pogodan je za organiziranje događaja, seminara, kongresa, radionica i sastanaka. U hotelu postoji velika kongresna dvorana sa ukupno 450 mjesta. Dvorana se može podijeliti u 3 manje sale za sastanke. Uz navedeno tu su i dvije manje sobe za sastanke: jedna sa 20 mjesta, a druga sa 10 mjesta.¹¹

¹¹ Kongresni turizam, <https://www.kongresniturismo.com/HoteliEventProstori/poreč> (13.10.2023.)

3.3.3. Gastronomija

U Poreč se nalazi 28 restorana, 16 konoba, brojne vinske ceste i vinoteke. Gastronomska ponuda iznimno je bogata tradicionalnim i modernim fine-dine restoranima, te kvalitetnim tradicionalnim jelima i jelima suvremene kuhinje.

Istarska prošlost ostavila je traga na kulinarstvu. Tradicija se isprepliće sa pučkom kuhinjom kojoj je osnova na prirodi odnosno aromatičnom i začinskom bilju, plodovima mora i povrću.

Najpoznatija namirnica istarskog područja je tartuf, postoje razne vrste od kojih je devet jestivo. U Istri možete kušati Tuber magnatum Pico ili plemeniti bijeli tartuf, Tuber melanosporum Vittadini ili plemeniti crni tartuf te Tuber aestivum i Tuber brumale, odnosno ljetni i zimski tartuf. Tartufi su to koji predstavljaju vrhunac istarske kuhinje u kombinaciji s tradicionalnim jelima od predjela do deserta.

Slika 10- Crni plameniti tartuf

Izvor: Tartufi Istra <https://www.tartufi-istra.com/svjezi-tartufi/> (09.10.2023.)

Najpoznatija jela su istarski fuži, pljukanci, ravijoli, maneštre, brudet, tartufi, sir i panceta, žgvacet, ombolo, jela od ribe, fritule i kroštule. Bogata je ponuda istarskih vina, somelijeri preporučuju Istarsku malvaziju, Chardonnay, Pinot bijeli i sivi od bijelih, a Teran, Merlot i Cabernet sauvignon od crvenih vina.

Grupacija Valamar sklopila je ugovor sa poznatom talijanskom obitelji Cerea nositeljima tri Michelin zvjezdice. Valamar i Cerea otvaraju restoran Miramare by Fratelli Cerea, tim povodom Poreč dobiva restoran sa Michelin zvjezdicom.

4. OPĆENITO O PANDEMIJI COVID-19

Covid-19 je bolest uzrokovana virusom nazvanim koronavirus 2. Bolest je povezana sa teškim akutnim respirativnim sindromom SARS-CoV-2 (Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus-2). Radi se o novom soju koronavirusa koji prije nije bio otkriven kod ljudi. Koronavirusi su virusi koji se uglavnom prenose među životinjama, no u nekim slučajevima moguć je prelazak i na čovjeka. Ukoliko se to dogodi tada se virusi mogu širiti i među ljudima.

Virus se uglavnom prenosi kapljičnim putem pri kihanju i kašljanju, kao i indirektno putem kontaminiranih ruku.

Glavni si simptomi zaraze Covid-19 su:

- povišena tjelesna temperatura,
- kašlj,
- otežano disanje,
- bolovi u mišićima,
- umor.

U težim slučajevima javlja se teška upala pluća, akutni sindrom respiratornog distresa, sepsa i septički šok koji mogu uzrokovati smrt pacijenta.

Covid-19 se prvi puta među ljudima pojavio krajem 2019. godine u Kini. Nakon što se bolest krenula vrlo brzo širiti svijetom, 11.ožujka 2020. godine proglašena je pandemija od strane WHO (World Health Organization).

Pandemija nastaje naglim širenjem epidemije na više država ili kontinenata u razmjerno kratkom vremenu, dok je *epidemija* pojava određene bolesti na ograničenom području koja karakterizira veći broj oboljelih. U povijesti čovječanstva obje imaju značajnu ulogu jer uz velik broj oboljelih prouzrokuje i visoku stopu smrtnosti i teške socijalno - ekonomske posljedice.¹²

¹² Brošura, Epidemija i pandemije, str. 2 https://civilna-zastita.gov.hr/UserDocsImages/CIVILNA%20ZAŠTITA/PDF_ZA%20WEB/Epidemije%20i%20pandemije_brošura%20A5%20-%20web.pdf (15.10.2023.)

U prva dva mjeseca epidemije COVID-19 prijavljeno je preko 100 000 oboljelih, sa značajnim širenjem bolesti izvan Kine i zahvaćajući veliki broj država širom svijeta, uključujući i Europu. Epidemiološki podaci ukazuju da se virus relativno brzo i lako širio među ljudima, te se procjenjivalo da bi jedna oboljela osoba u prosjeku mogla zaraziti dvije do tri osjetljive osobe.

Da se broj zaraženih nebi tako brzo širio i naposljetku smanjio uveden je niz preventivnih mjera kao što su pranje ruku, izbjegavanje kontakta s oboljelima, izolacija oboljelih, te samoizolacija njihovih bliskih kontakata i druge. Uz preventivne mjere uvedene su i mjera socijalnog distanciranja:

- zatvaranje obrazovnih ustanova i radnih mjesta
- ograničavanje vanjskih posjeta i ograničavanje kontakta između osoba
- otkazivanje i zabrana organiziranja masovnih događanja
- obavezna karantena
- zatvaranje vanjskih granica ili granica regionalnih područja unutar jedne države
- restrikcije koje uključuju ostanak kod kuće za čitava područja ili države.

Europska unija odgovorna je bila osigurati stanovnicima učinkovita cjepiva protiv Covida-19. Krajem 2020. odobrena su prva cjepiva, a to su bila:

- Bimervax,
- BioNTech/Pfizer,
- Jonassen-Cilag,
- Novavax,
- Moderna,
- AstraZeneca,
- Valneva
- Sanoifi Pasteur.

Odobrena cjepiva na bazi su proteina odnosno sadrže male fragmente proteina virusa ili bakterije koje imunski sustav prepoznaje kao strano tijelo. Budući da je sam virus građen od proteina on omogućuje da se virus pričvrsti za stanice u ljudskom organizmu i zarazi ih.

Kako cjepiva zapravo djeluju? Koronavirusi na svojoj površini imaju sitne komadiće to jest proteine šiljatih izdataka koje virusu omogućuju da zarazi stanice.

Funkcija proteina u cjepovima je da omogući imunološkom sustavu prepoznavanje virusa i borbu protiv njega, ako smo zaraženi, da se ne bismo zarazili ili kako bi imali blaže simptome uoči zaraze.

Kada ljudsko tijelo primi dozu cjepiva, tijelo dolazi u kontakt sa proteinskim virusom, tada imunološki sustav otkriva proteinske stanice te počinje proizvodnja protutijela koja napadaju i eliminiraju proteine. Nakon toga ako dođe do zaraze koronavirusom imunološki sustav prisjeća se kako je prije uništio virus i kreće u borbu kako bi zaštitio ljudski organizam.

4.1. Covid-19 u Hrvatskoj

U ožujku 2020. Hrvatska je proglasila epidemiju bolesti COVID-19 zbog javno zdravstvenog rizika od visoke smrtnosti od nove nepoznate zarazne bolesti.

Prvi slučaj zaraze u hrvatskoj registriran je 25.veljače 2020. godine.

Prema broju zaraženih i umrlih od virusa države se dijele na 3 osnovne skupine.

- Prva skupina su one države koje imaju više od 1000 zaraženih i 100 umrlih na milijun stanovnika.
- Druga skupina su države sa 100 do 1000 zaraženih i manje od 50 umrlih na milijun stanovnika .
- Treća skupina su države sa manje od 5 zaraženih i manje od 5 umrlih na milijun stanovnika.¹³

Hrvatsku ubrajamo u drugu skupinu država, toj skupini zdravstveni sustav usprkos problemima dobro funkcionira. Preduvjet za prestanak i/ili ublažavanje su restrikcije vezane uz kretanje preko državnih granica. To Republiku Hrvatsku dovodi u nepovoljan položaj zbog male domaće potražnje jer većinsku ulogu imaju gosti koji višestruko dolaze ovdje na odmor.

¹³ Institut za turizam, širenje koronavirusa u svijetu i hrvatski turizam, Zoran Klarić, 2020.,str.2, https://www.iztg.hr/files/file/RADOVI/2020/COVID-19/Klarić-Z_2020.pdf (16.10.2023.)

Ukoliko bi dolasci gostiju prošli bez zaraze oni bi mogli imati veliki učinak na povratak Hrvatske i njezinog turizma na svjetsku turističku scenu.

Prema procjeni Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, tijekom pandemije došlo je do spoznaja da će bolest COVID-19 trajno biti prisutna u populaciji, s manjim ili većim intenzitetom čime je izvjesno dugotrajno praćenje i otkrivanje posljedica bolesti COVID-19.

Proglašenje kraj epidemije COVID-19 u Hrvatskoj se temelji na stečenim spoznajama o virusu i posljedicama bolesti te mogućnostima zaštite populacije, tako da više nema potrebe za mjerama koje se propisuju u uvjetima epidemije. Stoga, uzimajući u obzir postojeće mjere za smanjenje rizika od bolesti, poput cijepljenja, Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku o proglašenju završetka epidemije.

Unatoč proglašenju kraja pandemije, važno je nastaviti pratiti epidemiološke podatke i provoditi preporučene radnje za smanjenje rizika od bolesti. Osim toga, nastavak cijepljenja i pružanje podrške onima koji pate od posljedica bolesti COVID-19 još će neko vrijeme biti prioritet.¹⁴

Od 25. veljače 2020., kada je zabilježen prvi slučaj zaraze u Hrvatskoj, do danas (20.09.2023.) ukupno je zabilježeno 1.275.071 osoba koja zaraženih korona virusom, od kojih je 18.332 preminulo, a ukupno se oporavilo 1.256.366 osoba.

Do danas (20.09.2023.) ukupno je testirano 5.633.921 osoba, od toga 2.422 u posljednjih 7 dana. Zaključno s 17.rujnom 2023. utrošeno je 5.362,292 doze cjepiva, a cijepljeno je 59,96% ukupnog stanovništva, odnosno 71,34% odraslog stanovništva.

U razdoblju 11.09.2023 - 17.09.2023 utrošeno je 19 doza cjepiva, a od toga je 4 osoba cijepljeno prvom dozom.

Zaključno s 17.09.2023.godine, 2.321.717 osoba cijepljeno je barem jednom dozom, a od njih je cijepljenje završeno za 2.251.717 osoba (2.046.032 osoba cijepljeno s dvije doze te 205.685 osoba 90 cijepljeno cjepivom Janssen), što čini 69,30% odraslog stanovništva.¹⁵

¹⁴ Korona virus hr. <https://www.koronavirus.hr/najnovije/35> (20.09.2023)

¹⁵ Korona virus hr <https://www.koronavirus.hr/najnovije/35> (20.09.2023)

4.2. Utjecaj pandemije Covida -19 na turizam u Hrvatskoj

Povodom pandemije Covid-19 turizam Hrvatske doživljava mnoge promjene i izazove. Ograničena su putovanja, zatvorene granice, propisana je karantena, sve to su epidemiološke mjera koje su služile za sprječavanje zaraze.

Epidemija Covid-10 izravno je utjecala na pad dolazaka i noćenja turista. Sljedeći tablični prikaz vezan je za komercijalni smještaj u Republici Hrvatskoj u period od 2020. do 2022.godine. Tablica prikazuje noćenja stranih turista koji su najviše boravili u Hrvatskoj, a to su Nijemci, Slovenci, Poljaci, Česi i Austrijanci.

Tablica 5- Noćenja turista u komercijalnom smještaju od 2020. do 2022. godine

Godina Turisti	2020.	2021.	2022.
	Noćenja		
Nijemci	11,7 milijuna	19,9 milijuna	23,6 milijuna
Slovenci	4,7 milijuna	6,1 milijuna	7,5 milijuna
Poljaci	4,4 milijuna	6,3 milijuna	6,3 milijuna
Česi	3,2 milijuna	4,8 milijuna	5,5 milijuna
Austrijanci	2,1 milijuna	5,7 milijuna	7,4 milijuna
Domaći	5,4 milijuna	7,4 milijuna	7,8 milijuna
Ukupno	40,8 milijuna	70,2 milijuna	90 milijuna

Izvor: vlastita izrada autora prema podacima sa <https://web.dzs.hr/Hrv/Covid-19/turizam.html> (15.09.2023.)

U komercijalnom smještaju 2020. godine ukupno se ostvarilo sedam milijuna dolazaka i 40,8 milijuna noćenja, što je u odnosu na 2019. godinu manje za 55,3%. Od toga domaći turisti ostvaruju 5,4 milijuna noćenja, što je u odnosu na 2019. godinu manje za 23,7%, a u destinaciji u prosjeku borave 3,7 dana.

Ukupan broj noćenja stranih turista iznosi 35,4 milijuna, od toga najviše noćenja ostvaruju Nijemci sa 11,7 milijuna noćenja. Drugo mjesto zauzimaju gosti Slovenije sa ostvarenih 4,7 milijuna noćenja, zatim Poljaci sa 4,4 milijuna noćenja, pa Česi sa ostvarenih 3,2 milijuna noćenja i naposljetku Austrijanci koju su u 2020. ostvarili 2,1 milijun noćenja. Također u 2020 godini najviše je noćenja ostvareno u Istarskoj županiji.

U narednoj 2021. godini stanje se popravlja, tome pridonosi uvođenje i pridržavanje epidemioloških mjera koje su usmjerene na prevenciju širenja zaraze, to utječe i na slobodnija i sigurnija turistička kretanja.

Tim povodom 2021. godine ukupno je ostvareno 70,2 milijuna noćenja.. Domaći turisti ostvaruju 7,4 milijuna noćenja to jest 35,8% više nego prethodne godine, dok strani turisti ukupno ostvaruju 62,8 milijuna noćenja. Od toga najviše stranaca koji noće u Hrvatskoj dolazi iz Njemačke (19,9 milijuna), Slovenije (6,1 milijun), zatim Poljske (6,3 milijuna), pa Češke (4,8 milijuna) i Austrije (5,7 milijuna).

U 2022. godini ukupan broj noćenja turista u komercijalnom smještaju iznosio velikih 90 milijuna. Domaći turisti ostvaruju 7,8 milijuna, dok strani turisti ostvaruju ukupno 82,3 milijuna noćenja. Kod stranih gostiju predvode njemački turisti sa 23,6 milijuna ostvarenih noćenja, Slovenci sa 7,5 milijuna, Poljaci ostvaruju 6,3 milijuna noćenja, te gosti iz Austrije koju ostvaruju 7,4 milijuna noćenja.

Razlog tim brojkama bila je znatno bolja epidemiološka slika Hrvatske, te naposljetku i kraj pandemije u proglašen je 11. svibnja 2023.¹⁶ godine. To se odrazilo na broj noćenja turista koji je znatno veći u odnosu na 2020. godinu kada je pandemija bila u punom zamahu.

¹⁶ Korona virus.hr, kraj pandemije [https://www.koronavirus.hr/kraj-epidemije:-vlada-republike-hrvatske-proglasila-kraj-epidemije-bolesti-covid-19/1013\(20.09.2023.\)](https://www.koronavirus.hr/kraj-epidemije:-vlada-republike-hrvatske-proglasila-kraj-epidemije-bolesti-covid-19/1013(20.09.2023.))

5. UTJECAJ COVIDA-19 NA DESTINACIJU POREČA

Pojavom Covid-19 u cijeloj Hrvatskoj stanje se potpuno promijenilo. Zbog strogih epidemioloških mjera i restrikcija kojih se moralo pridržavati ekonomska i gospodarska grane su patile, što je dovelo do zatvaranja mnogi objekata i privatnih poduzeća. Također zdravstveno stanje ljudi postalo je narušeno.

U nastavku su tablično prikazane usporedbe dolaznosti i noćenja za grad Poreč u razdoblju prije i za vrijeme pandemije Covida-19. Uz novonastale promjene Grad i društvo Poreča prilagođavalo se i reagiralo na probleme vezane uz novi način života.

5.1. Analiza turističkog prometa

U sljedećim tabličnim prikazima nastoje se prikazati statistički podaci o broju dolazaka i noćenja razvrstanih po vrsti objekta (hotel, objekt u domaćinstvu, kamp, nekomercijalno smještaj, objekt na OPG-u i druge vrste ugostiteljskih objekata-skupina kampovi). Prva tablica prikazuje stanje u 2019. godini, rekordnoj godini hrvatskog turizma. Ukupan broj dolazaka tada je iznosio 589,120, to jest 3.485,233 noćenja. Najviše dolazaka i noćenja ostvareno je u hotelima, što je iznosilo ukupno ostvarenih 388,974 dolazaka, odnosno 1.926,460 noćenja.

Tablica 6- Dolasci i noćenja 2019.godina

Godina Vrsta objekta	2019.	
	Dolasci	Noćenja
Hoteli	388,974	1.926,460
Objekti u domaćinstvu	126,776	815,390
Kampovi	30,011	316,282
Nekomercijalni smještaj	9,309	241,624
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste- skupina kampovi)	33,980	185,080
Objekt na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	70	397
Ukupno	589,120	3.485,233

Izvor: vlastita izrada autora na temelju podataka iz TZ Poreč (29.09.2023.) .

Iste godine objekti u domaćinstvu ostvaruju 126,776 dolazaka i 815,390 noćenja, zatim dolaze kampovi sa 30,011 dolazaka i 36,282 noćenja, pa ostali ugostiteljski objekti za smještaj sa ostvarenim 33,980 dolazaka i 185,080 noćenja, nekomercijalni smještaj ostvario je 9,309 dolazaka i 241,624 noćenja i na kraju objekti na OPG-u sa svega ostvarenih 70 dolazaka, to jest 397 noćenja.

S obzirom na tadašnje stanje prouzročeno korona virusom brojevi noćenja i dolazaka znatno su pali u narednoj 2020.godini. Te godine ukupno je u svim vrstama objekata ostvareno 203,957 dolazaka i 1.388,159 noćenja, kao što je prikazano u tablici ispod.

Tablica 7- Dolasci i noćenja 2020. godina

Godina Vrsta objekta	2020.	
	Dolasci	Noćenja
Hoteli	99,310	524,019
Objekti u domaćinstvu	66,385	477,227
Kampovi	13,775	150,064
Nekomercijalni smještaj	10,655	144,523
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste- skupina kampovi)	13,781	92,112
Objekt na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	51	205
Ukupno	203,957	1.388,150

Izvor: vlastita izrada autora na temelju podataka iz TZ Poreč (29.09.2023.)

Iz tablice sedam je vidljivo da se najizraženiji pad desio kod hotela. U prethodnoj 2019. godini broj noćenja za hotele je iznosio 1.926,460, dok je 2020. godine taj broj spao za gotovo trostruko manje, odnosno 524,019 noćenja. Pad u noćenjima i broju dolazaka imali su i ostali smještajni objekti, tako su objekti u domaćinstvu pali na 477,227 noćenja, kampovi na 150,064, nekomercijalni smještaj imao je 144,523 noćenja, ostali ugostiteljski objekti 92,112 noćenja i objekti na OPG-u padaju na niskih 205 noćenja.

U nastavku, tabličnim prikazom osam vrši se pregled stanja 2021.godine, koje je kako se da uočiti bolje nego u odnosu na prethodnu godinu.

U 2021. godini broj dolazaka i noćenja lagano se približava onome iz predpandemijske 2019.godine. U odnosu na 2020. godinu noćenja se skoro udvostručuju. Ostvareno je ukupno 430,644 dolazaka i 2.609,493 noćenja. Velik porast vidljiv je u svim vrstama smještajnih objekata.

Tablica 8- Dolasci i noćenja 2021. godina

Godina Vrsta objekta	2021.	
	Dolasci	Noćenja
Hoteli	272,838	1.366,779
Objekti u domaćinstvu	103,727	706,082
Kampovi	25,173	284,676
Nekomercijalni smještaj	9,122	126,446
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste- skupina kampovi)	19,657	124,674
Objekt na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	127	836
Ukupno	430,644	2.609,493

Izvor: vlastita izrada autora na temelju podataka iz TZ Poreč (29.09.2023.)

Hotelski smještaj vraća se na milijun noćenja, točnije 1,366,779 noćenja, objekti u domaćinstvu ostvaruju 706,082 noćenja, kampovi su te godine ostvarili 284,676 noćenja, nekomercijalni smještaj 126,446 noćenja i ostali ugostiteljski smještaj 124,674 noćenja. Dok su se ti smještajni objekti samo približili stanju iz 2019. godine, objekti u OPG-u nadmašuju tu brojku sa 127 dolazaka i 836 ostvarenih noćenja.

Povodom pridržavanja epidemioloških mjera i karantena, cijepljenjem stanovništva i odgovornim ponašanje 2022. godine cjelokupna situacija se počela vraćati u normalu. Ostvaren je ponovni porast u odnosu na prethodne godine.

Promatrajući tablice šest i devet primjećuje se približan broj u ukupnim ostvarenim dolascima i noćenjima. Tako je ukupno u 2022. ostvareno je 613,140 dolazaka i 3.428,305 noćenja.

U 2022.godini hoteli ostvaruju 411,299 dolazaka i 1.908,333 noćenja, objekti u domaćinstvu su ostvarili 131,456 dolazaka, to jest 879,749 noćenja, kampovi ostvaruju 32,302 dolazaka i 333,550 noćenja, nekomercijalni smještaj raste na 28,888 dolazaka i 168,575 noćenja, te ostali ugostiteljski objekti koji ukupno ostvaruju 9,056 dolazaka i 137,236 noćenja. Objekti na OPG-u koji su prošle godine jedini ostvarili porast u odnosu na predpandemijsku godinu, sada 2022.godine u odnosu na 2021.godinu ostvaruju minimalan porast od 12 dolazaka i 26 noćenja, što ukupno čini 139 dolazaka i 862 ostvarena noćenja.

Tablica 9- Dolasci i noćenja 2022. godina

Godina Vrsta objekta	2022.	
	Dolasci	Noćenja
Hoteli	411,299	1.908,333
Objekti u domaćinstvu	131,456	879,749
Kampovi	32,302	333,550
Nekomercijalni smještaj	28,888	168,575
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste- skupina kampovi)	9,056	137,236
Objekt na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	139	862
Ukupno	613,140	3.428,305

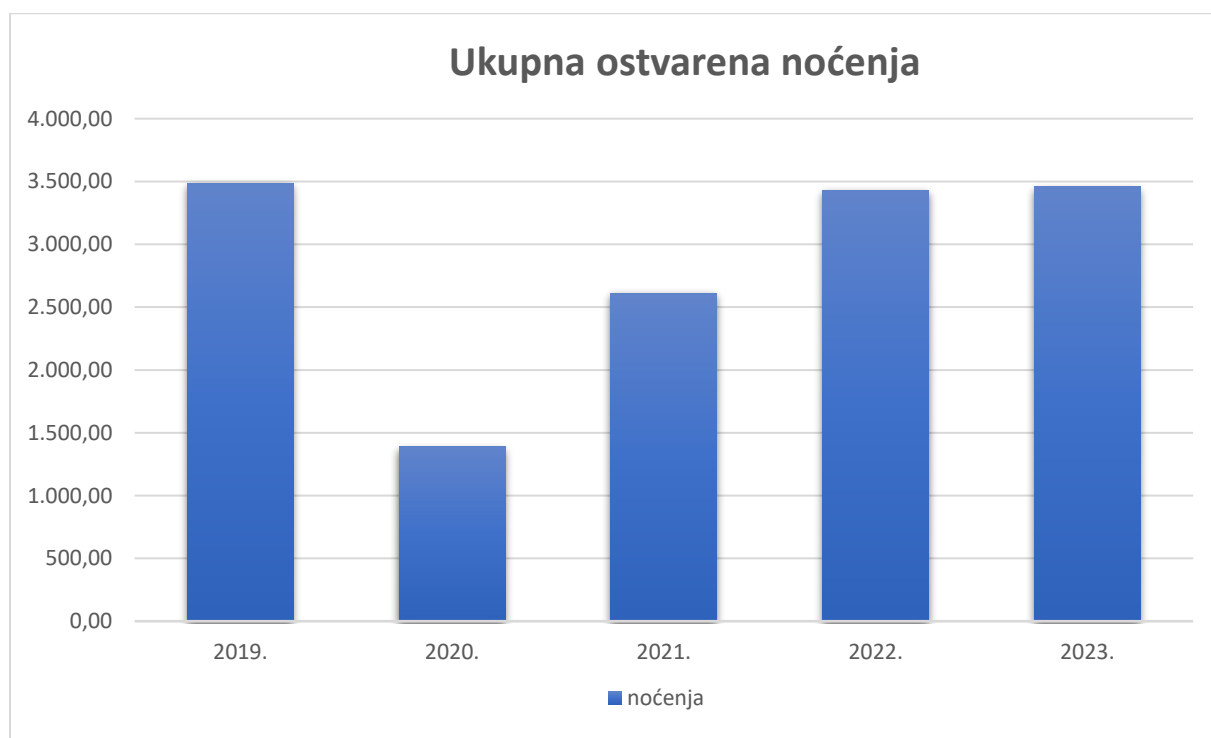
Izvor: vlastita izrada autora na temelju podataka iz TZ Poreč (29.09.2023.)

Proglašenje kraja epidemije 11. svibnja 2023. pozitivno se odražava na dolaznost i noćenja iste godine, kao što je vidljivo na grafikonu.

Na grafikonu je prikazana usporedba u količini ukupnih ostvarenih noćenja tijekom proteklih godina u razdoblju od 2019. do 2023. godine. Vidljive su oscilacije kojima je glavni uzrok bila pandemija iz koje su proizlazile razne restrikcije kojih se trebalo pridržavati radi opće dobrobiti stanovništva.

Iz prikaza vidljivo je da je godina 2019. rekordna po broju ostvarenih noćenja kojih je ukupno bilo oko 3,5 milijuna. Situacija je drastično pala 2020.godine kako je već u prethodnih tabličnim prikazima objašnjeno, uzrok k tome bila je pandemija uzrokovana Covidom-19. Sljedećih godina stanje se popravlja, tako je u 2021.godini ukupno ostvareno 2,6 milijuna noćenja, a 2022. godine broj noćenja se približava onoj brojci ostvarenoj u 2019.godine, taj broj iznosio je 3,4 milijuna ostvarenih noćenja.

Grafikon 2- Ukupna ostvarena noćenja od 2019. do 2023. godine

Izvor: vlastita izrada autora (10.01.2024.)

U 2023. godini prema podacima iz eVisitora ukupno je ostvareno 3,45 milijuna noćenja, što je 1% više nego prethodne 2022.godine. U 2023. najviše noćenja ostvaruju Nijemci sa 1.060,836 noćenja, zatim Austrijanci sa ostvarenih 647,490 noćenja, treće mjesto zauzimaju gosti iz Slovenije sa 309,370 noćenja i četvrto mjesto po ostvarenim noćenjima zauzimaju gosti iz Italije sa 225,994 noćenja. Domaći gosti u 2023. ostvarili su 206,015 noćenja. Prema vrsti smještaja najviše noćenja ostvaruje hotelski smještaj.¹⁷

¹⁷ My Poreč, <https://www.myporec.com/hr/press/izvjesca-za-medije/980> (10.01.2024.)

5.2. Potporne mjere za održivost turizma u Poreču

Grad je od početka izbijanja pandemije koronavirusa konstantno donosio setove mjera za pomoć gospodarstvu Poreča, ugostiteljima i poduzetnicima, koje su se redovito razmatrale do normalizacije poslovanja i prestanka otežanih uvjeta poslovanja uzrokovanih posebnim okolnostima.

COVID mjere za poticanje gospodarstva koje su bile na snazi do 30.06.2020. godine, usmjerene ugostiteljima i poduzetnicima bile su: oslobađanje plaćanja poreza za korištenje javne površine, odgoda plaćanja poreza na potrošnju, smanjenje, oslobođenje ili odgoda plaćanja zakupa gradskih poslovnih prostora, oslobađanje ili odgoda plaćanja komunalne naknade, pa sukladno tome i naknade za uređenje voda, obustava plaćanja spomeničke rente, odgoda plaćanja koncesijskih odobrenja, obročno beskatnatno plaćanje za komunalni doprinos samo su neke od mjera koje su gospodarstvu pomogle u prilagodbi novonastaloj situaciji. Istodobno, Grad je nastavio financirati rad kako gradskih, tako i privatnih vrtića, a roditelji su u tom razdoblju bili oslobođeni plaćanja vrtića.¹⁸

Za vrijeme pandemije isplaćivane su novčane pomoći osobama koje su ostale bez posla uslijed korone u 2022.godini. Pravo pomoći dobivali su oni koji imaju prebivalište u Poreču neprekidno pet godina ili koji su bili u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, također pomoć su imali i oni sa dobivenim uvjetnim otkazom krajem 2021.godine.

Uslijed pandemije koronavirusa u Poreču projekti za pomoć građanima su od velike pomoći i pokazuju dobar oblik pružanja podrške. Ti projekti su: I mene se pita!, Zdravi grad i Hospicij-kućna skrb.

¹⁸ Gradonačelnik.hr <https://gradonacelnik.hr/10-najboljih/zaposlenost-se-vraca-razinama-od-prije-korone-evo-koji-gradovi-imaju-najveci-rast/> (13.10.2023.)

5.2.1. I mene se pita!

Projekt „I mene se pita! – glas Vijeća učenika u vrijeme COVID-19“ kao glavni cilj ima ojačati zagovaračku ulogu civilnog društva i Vijeća učenika kao predstavničkog tijela učenika u praćenju i upravljanju odgojno-obrazovnim politikama u doba pandemije COVID-19.

To se planira postići kroz provedbu dvije aktivnosti: zagovaranja učeničke participacije i provedba istraživanja o uključivanju učenika u procese odlučivanja o pitanjima vezanima uz njihova prava i obaveze .

Projekt obuhvaća odgojno-obrazovne djelatnike u Hrvatskim školama i predstavnike Vijeća učenika, čija se mišljenja i prijedlozi za povećanje participacije učenika namjeravaju prikupiti istraživanjem. Učenici sudjeluju u pisanju Preporuka, koje su javno dostupne za korištenje odgojno-obrazovnim ustanovama, drugim organizacijama civilnog društva, kao i javnosti.¹⁹

Rezultati fokus grupa pokazali su da problemi rada vijeća učenika nisu vezani samo uz pandemiju COVID-19, već je potreban sustavan rad na rješavanju niza prepoznatih izazova koji narušavaju rad vijeća učenika općenito.

Dosadašnje istraživanje ukazuje da učenici u Hrvatskim školama smatraju da se njihov glas prilikom donošenja odluka ne čuje dovoljno. Kako bi se u kriznim situacijama omogućilo bolje funkcioniranje škola potrebno je uspostaviti ulogu učenika u donošenju odluka. Putem anketnih upitnika i fokus grupa predlagana su unapređenja rada. U istraživanju je sudjelovalo 303 predstavnika odgojno-obrazovnih ustanova i 342 učenika u fokus grupama.

Podaci prikupljeni od samih učenika ukazuju na nedostatak informacija i komunikacije s nastavnim osobljem i ostalim učenicima, kao i potrebom za dodatnom pripremom i edukacijom o ulozi, pravima i obavezama vijeća učenika te radu na statusu vijeća učenika u školi, kao i kvaliteti povezane dokumentacije²⁰.

¹⁹ Centar za građanske inicijative Poreč, I mene se pita!, <https://cgiporec.hr/i-mene-se-pita-glas-vijeca-ucenika-u-vrijeme-covid-19/> (23.10.2023.)

²⁰ Istraživački izvještaj I mene se pita - glas vijeća učenika u vrijeme COVID-19.pdf <file:///D:/Downloads/Istraživački%20izvještaj%20I%20mene%20se%20pita%20-%20glas%20vijeća%20učenika%20u%20vrijeme%20COVID-19.pdf> (25.10.2023.)

Istraživanjem je pokazano da čak polovica ispitanih ustanova nije održala sastanke u drugom polugodištu školske godine 2019./2020., a manji dio niti u prvom. Također dio ustanova susreće se s neadekvatnim prostornim i tehničkim uvjetima.

Prema podacima prikupljenih od učenika velik je nedostatak informacija i komunikacije sa nastavnicima, potrebna im je dodatna priprema i edukacija.

Neke od donesenih pretpostavka su:

- ne ograničavati rad vijeća, već samo usmjeravati
- na satu poticati raspravu i uključenje svih učenika
- voditi i javni objavljivati dokumentaciju o radu vijeća
- voditelji rada vijeća trebaju- pružati potporu vijeću u ostvarivanju ideja, pratiti i prepoznavati različitosti koje postoje u školskoj zajednici, planirati korake kojima se svim učenicima omogućava ravnopravna participacija i slično

Kako je osnovna škola Poreč primijenila pretpostavke?

Rad vijeća učenika od prvog do četvrtog razreda organizirao se putem pisanih obavijesti, a kod učenika od petog do osmog razreda putem virtualne učionice gdje su se služili video konferencijama, informiranju i poticanju učenika na iznošenje vlastitih stavova. Briga o mentalnom zdravlju stalna je tema rada škole, koristili su se rezultatima istraživanja u cilju unapređenja skrbi i zaštite mentalnog zdravlja.

Prijedlozi Vijeća učenika unaprijedili su rad i organiziranje rada na daljinu, kao i rad u virtualnom i realnom vremenu. Vijeće učenika je sudjelovalo na sjednici gdje je izrađen anketni upitnik „Moja emocionalna temperatura“. Upitnik je podijeljen svim učenicima od petog do osmog razreda radi prikupljanja podataka o utjecaju pandemije i online nastave na emotivno stanje učenika i osmišljavanje podrške.²¹

²¹ I mene se pita- preporuke za uključivanje vijeća učenika/ic u donošenju odluka koje se tiču učenika/ica u kriznim situacijama i izvan njih, file:///C:/Users/laram/Downloads/IMSP_PREPORUKE_WEB.pdf, str 36 (20.01.2024.)

5.2.2. Zdravi grad

Od 1993. godine grad uz razvoj lokalne skrbi posebno se razvija segment skrbi o mentalnom zdravlju. Projekt Zdravi grad Poreč omogućio je Gradu status grada zdravlja, mogućnost da neprestano razvija visoke lokalne nad standarde za zdravlje i socijalnu sigurnost.

Od travnja 2017. godine prvobitno neprofitna organizacija koju Grad razvija pod nazivom Fond Zdravi grad Poreč promjenom ustroja postaje Centar za pružanja usluga u zajednici Zdravi grad Poreč- Parenzo. Osnovna djelatnost ustanove je psihosocijalna podrška i unapređenje mentalnog zdravlja.²²

Kroz projekt pokazali su se neki važni čimbenici zaštite stanovništva, a to su: zajedništvo, socijalna osjetljivost, njega socijalne mreže podrške te povezivanje resursa zajednice u vrijeme krize uz nastojanje da se sačuva mentalno zdravlje. Stručni programi u sklopu projekta Zdravi grad Poreč su:

- Vršnjak pomagač- mladi volonteri Zdravog grada,
- Priprema trudnica i budućih tata za porod,
- Anti stres program,
- Debljina – bolest ili izbor
- Program prevencije i vanbolničkog liječenja ovisnosti o drogama
- Program vanbolničkog prihvata liječenja i rehabilitacija ovisnika o alkoholu i
- Program „Zajedno protiv ovisnosti“²³

U okviru projekta Zdravi grad uz pomoć Grada Poreča- Parenzo razvija se lokalno Savjetovalište za djecu, mlade, brak i obitelj. Savjetovalište je zamišljeno kao lokalni centar za pružanje podrške stanovnicima Poreča i Poreštine u lokalnom okruženju.

Savjetovalište je jedno od prvih u Republici Hrvatskoj, danas je nositelj projekta *Unapređenje rada savjetovališta Istre* s ciljem prijenosa znanja i iskustva na lokalitete Istre. Usluge u savjetovalištu pružaju profesionalci sa specijalističkim edukacijama u okviru zaštite socijalnog programa Grada Poreča.

²² Zdravi grad Poreč danas, <https://www.zdravi-grad-porec.hr/o-nama/zdravi-grad-porec-danas/> (12.01.2024.)

²³ Zdravi grad Poreč, Stručni programi, <https://www.zdravi-grad-porec.hr/strucni-programi/> (12.01.2024.)

U savjetodavnom radu koriste se specifične spoznaje, vještine, metode i tehnike ovisno o profesionalnom usmjerenju-specifičnim edukacijama savjetovatelja (realitetna terapija, biheviorkognitivna terapija, psihoanaliza..)

Svrha savjetovanja najčešće je „pomoći ljudima da sami sebi postanu najbolji pomagači“.²⁴

S postojećim kapacitetom u Savjetovalištu „Zdravog grada“ Poreč realiziraju se sljedeće usluge:

- Savjetovališni rad (individualan, obiteljski, grupni i savjetovanje u paru)
- Psihološka dijagnostika osoba
- Edukacijske aktivnosti (predavanja, prezentacija, radionice)
- Psihološka istraživanja
- Supervizija i evaluacija
- Izrada edukativno informativnih letaka, brošura i publikacija
- Osmišljavanje i izrada pisanih projekata, razvojnih planova i strategija za zdravlje Grada Poreča

Poreč je spremno dočekao krizu Covid-19., lokalni timovi, prvenstveno psiholozi pružali su pomoć građanima direktnim i indirektnim putevima, također bila su uvedena i vikend krizna dežurstva.

Covid je imao utjecaj na mentalno zdravlje i stabilnost svih stanovnika, a odrazio se i na stručno osoblje. U vrijeme strogih mjera i za vrijeme popuštanja istih svjedočilo se visokoj razini anksioznosti, straha, preplavljenosti emocijama i nestabilnom ponašanju. Time nam je Covid pokazao da krize ovog tipa mijenjaju mentalno zdravlje stanovnika ali i stručnih timova. Također ustanovljeno je da je osiguravanje savjetovališta kao dostupnog sigurnog mjesta podrške jedan od važnih projekata zajednice.

Zdravi grad Poreč postao je nositelj prijedloga specifičnih socijalnih mjera kao vida nadstandarda socijalne pomoći u zajednici Grada za pojedince i obitelji posebno pogođene Covid-19 krizom.

²⁴ Post Covid- rehabilitacija, <https://zdravlje.gov.hr/UserDocImages/2023%20OBJAVE/Post%20-%20COVID%20rehabilitacija%20 Post%20-%20COVID%20rehabilitation.pdf>(10.01.2024.)

„Nema zdravlja bez mentalnog zdravlja! briga o mentalnom zdravlju jest ulaganje u bolju, kvalitetniju i sretniju budućnost. neka mentalno zdravlje bude naš prioritet.“²⁵

5.2.3. Hospicij-kućna skrb

Program Hospicij-kućna skrb provodi se od 2002. godine, njegovim provođenjem pokazala se potreba za takvim oblikom liječenja. Poreč je postao prvi grad u Hrvatskoj koji je formirao izvaninstitucionalno liječenje osoba koje su preboljele teške oblike virusa. Uz pomoć samog Grada kao nositelj projekta sudjeluje Dom za starije i nemoćne osobe Poreč. Program se provodi na području Grada Poreča i okolnih općina.

Kako je poznato Covid-19 ostavlja posljedice na svim organskim sustavima od kardiovaskularnih do psihičkih i dišnih te stvara put do ozbiljnih zdravstvenih komplikacija.

Izvaninstitucionalni oblik zdravstvene skrbi post Covid-19 rehabilitacije naziva se *Hospicij-kućna skrb*. On omogućava pravovremenu prevenciju komplikacija bolesti i posljedično uspješnije liječenje post Covid-19 sindroma.

Program obuhvaća pružanje slijedećih usluga:

- Socijalne usluge- zadovoljavanje potreba korisnika iz socijalne domene - pomoć u kući
- Psihološke usluge- potpora terminalnom bolesniku/ članu obitelji: savjetovanje, psihoterapija, psihoedukacija o načinu ponašanja i prihvaćanja bolesnog člana
- Zdravstvene usluge- fizikalna terapija u kući- zdravstvena njega u kući- sanitetski prijevoz neautonomnog bolesnika- posudionica ortopedskih pomagala.

Korisnici programa putem dobivenih usluga budu potaknuti na komunikaciju i prihvaćanje bolesti, kao i uvažavanje osjećaja drugih članova obitelji. Nakon otpusta iz bolnice korisnik čeka svoj trenim za rehabilitaciju. Upravo u tom trenutku se pokazala potreba za fizikalnom terapijom koja je pržena kroz projekt Hospicij-kućne skrbi.

²⁵ Dijana Miloš, Zdravi Grad Poreč, <https://www.zdravi-grad-porec.hr/aktualnosti/svjetski-dan-mentalnog-zdravlja-2022/> (12.01.2024.)

Takav oblik liječenja prilagođen je svakom pacijentu posebno, te je važno doći do pacijenta u što kraćem roku kako bi se spriječili ponovno odlaženje različitim specijalizantima po bolničkim ustanovama.²⁶ prioritet u tretmanu imaju samačka i staračka domaćinstva niskog socioekonomskog statusa.

Kriteriji za određivanje korisnika usluga su:

- trenutno zdravstveno stanje korisnika koji je trenutno ili privremeno neautonoman
- pokazatelji zdravstvenog stanja
- broj induciranih i traženih usluga zdravstvene njege u kući za neautonomnog pacijenta od njegovog osobnog liječnika.²⁷

Post COVID -19 rehabilitacija je jedan od nadstandarda u skrbi o zdravlju koji je Grad Poreč-Parenzo prepoznao, kao i mnoge druge projekte u zdravstvu, te je prvi od gradova u Hrvatskoj koji to razvija u izvaninstitucionalnom obliku.

Post COVID-19 rehabilitacija omogućava pravovremenu prevenciju komplikacija bolesti i posljedično uspješnije liječenje post COVID -19 sindroma, a pacijenti se uvijek mogu obratiti u Dom za starije i nemoćne osobe, te će se kroz projekt Hospicij – kućna skrb, uz suradnju s liječnicima, pokrenuti post COVID-19 rehabilitacija.

²⁶Grad Poreč-Parenzo, izvaninstitucionalno liječenje
<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=86441&j=CRO> (25.10.2023.)

²⁷ Izvještaj o radu Doma za starije i nemoćne osobe, str 16, <https://www.dom-porec.hr/wp-content/uploads/2023/09/2022-Izvjestaj-o-radu-Doma-za-starije-i-nemocne-osobe-Porec-.pdf> (22.01.2024.)

6. ZAKLJUČAK

Grad Poreč smješten je na Istarskom poluotoku, odiše bogatom kulturom i povijesnom baštinom. Neprepoznatljiviji simbol grada je Eufrazijeva bazilika, no osim kulture Poreč je prepoznatljiv po gastronomiji, aktivnom i kongresnom turizmu. Također se naziva i sportskim gradom zbog dugogodišnjeg iskustva u organiziranju turnira i sportskih natjecanja.

Izbijanjem pandemije Covid-19 cijela Hrvatska se zatekla u nepovoljnom položaju. Prisutnost pandemije bila je najznačajnija na području turizma, pad dolaznosti i noćenja bio je drastičan u odnosu na prethodne godine. Virus Covid-19 je zahvatio stanovništvo svih dobnih skupina i širio se vrlo brzo. Posljedica toga bila je zabrana kretanja, zatvaranje granica, ograničena okupljanja, obavezna karantena i slično. Sve navedeno negativno se odrazilo na gospodarstvo, poljoprivredu, ekonomiju ali i na zdravlje ljudi.

Poreč je jedan od najpoželjnijih gradova za život u zemlji. Razlog k tome je fokusiranje na stanovništvo, očuvanje okoliša, zdravo urbano planiranje i stvaranje preduvjeta za zdrav život i izbor. Projekt Zdravi grad Poreč usmjeren je svim stanovnicima, njihovoj dobrobiti, stabilnosti i zdravlju. Briga i skrb o zdravlju stanovnika jedna je od činjenica koja ga čini posebnim mjestom za stanovanje u Hrvatskoj. Unatoč koronavirus pandemiji grad omogućava građanima psihološka savjetovišta, također prvi je grad koji financira izvaninstitucionalni oblik liječenja osoba koje su preboljele teške oblike virusa.

Zaključno je reći da je Poreč kao i ostali gradovi doživio snažan udarac Covid-19 pandemije čijim se posljedicama morao prilagoditi. Nadalje, brigom o građanima pokazao je važnost suradnje grada i stanovnika unatoč lošoj turističkoj sezoni i kriznim situacijama, te time pridonio jačanju lokalne zajednice. Upravo zbog navedenog Poreč se izdvaja od ostalih gradova Hrvatske, također izvrstan primjer ostalim gradovima kako se postaviti u nepovoljnim situacijama i kako osigurati zadovoljavajući način života.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. Opća i nacionalna enciklopedija u 20 knjiga Pe-Qu, Pro Leksis d.o.o., Večernji list, Zagreb 2007
2. Prijavec B.: Turizam- jučer,danas,..2008., definiranje pojmova turist i turizam, Karlovac

Internetske stranice i izvori :

1. Centar za građanske inicijative Poreč, dostupno na <https://cgiporec.hr/i-mene-se-pita-glas-vijeca-ucenika-u-vrijeme-covid-19/> (23.10.2023.)
2. Dijana Miloš, Zdravi Grad Poreč, dostupni na: <https://www.zdravi-grad-porec.hr/aktualnosti/svjetski-dan-mentalnog-zdravlja-2022/> (12.01.2024.)
3. Državni zavod za statistiku, dostupno na <https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/turizam/> (05.09.2023.)
4. E- građanin, Ministarstvo kulture i medija, dostupno na <https://min-kulture.gov.hr/> (11.09.2023.)
5. Epidemija i pandemije, dostupno na https://civilnazastita.gov.hr/UserDocsImages/CIVILNA%20ZAŠTITA/PDF_ZA%20WEB/Epidemije%20i%20pandemije_brošura%20A5%20-%20web.pdf (15.10.2023.)
6. Gonan Božac M., Swot analiza i town matica-sličnosti i razlike, dostupno na, <https://hrcak.srce.hr/file/33766> (13.09.2023.)
7. Grad Poreč- Parenzo, dostupno na: <https://www.porec.hr/default>(15.09.2023.)
8. Gradonačelnik.hr, dostupno na: <https://gradonacelnik.hr/10-najboljih/zaposlenost-se-vraca-razinama-od-prije-korone-evo-koji-gradovi-imaju-najveci-rast/> (13.10.2023.)
9. Hospicij-kućna skrb, dostupno na <https://www.dom-porec.hr> (15.01.2024.)
10. Hrturizam.hr, dostupno na <https://hrturizam.hr/odlicna-kampanja-poreca-s-ciljem-dodatnog-pozicioniranja-ka0-cikloturisticke-destinacije> (10.10.2023.)

11. I mene se pita- preporuke za uključivanje vijeća učenika/ic u donošenju odluka koje se tiču učenika/ica u kriznim situacijama i izvan njih , dostupno na: file:///C:/Users/laram/Downloads/IMSP_PREPORUKE_WEB.pdf (0.01.2024.)
12. Institut za turizam, širenje koronavirusa u svijetu i hrvatski turizam, Zoran Klarić, 2020., dostupno na, https://www.iztg.hr/files/file/RADOVI/2020/COVID-19/Klarić-Z_2020.pdf (16.10.2023.)
13. Ironman, Poreč, dostupno na <https://www.ironman.com/im703-croatia> (23.10.2023.)
14. Istra 300 Poreč, dostupno na <https://www.istria300.com/hr/> (23.10.2023.)
15. IstraIN, dostupno na <https://www.istra.in.hr/index.php/istra.in-arhiva/20783-porec-prvi-u-hrvatskoj-financira-izvaninstitucionalno-lijecenje-osoba-preboljelih-od-koronavirusa> (23.10.2023.)
16. Istraživački izvještaj I mene se pita - glas vijeća učenika u vrijeme COVID-19, dostupno na <file:///D:/Downloads/Istraživački%20izvještaj%20I%20mene%20se%20pita%20-%20glas%20vijeća%20učenika%20u%20vrijeme%20COVID-19.pdf> (20.01.2024.)
17. Izvješće o radu Doma za starije i nemoćne, dostupno na <https://www.dom-porec.hr/wp-content/uploads/2023/09/2022-Izvjestaj-o-radu-Doma-za-starije-i-nemocne-osobe-Porec-.pdf> (22.01.2024)
18. Kongresni turizam, dostupno na <https://www.kongresniturismo.com/HoteliEventProstori/poreč> (13.10.2023.)
19. Korona virus hr , dostupno na <https://www.koronavirus.hr/najnovije/35> (20.09.2023.)
20. Materada residence, dostupno na <https://materada.com/hr/location-and-transport-connections> (02.09.2023.)
21. My Poreč, dostupno na, <https://www.myporec.com/hr> (11.09.2023.)
22. Plan razvoja grada Poreča-Parenzo za razdoblje 2021.-2031.godine, dostupno na <http://www.porec.hr/sadrzaj/dokumenti/plan%20razvoja%20Grada%20Poreča.pdf> (15.09.2023)

23. Poslovni turizam, dostupno na <https://www.poslovniturizam.com>
(06.10.2023.)
24. Poreština.info, dostupno na
<https://porestina.info/porecki-sdp-o-buducnosti-poreckog-gospodarstva-nakon-pandemijske-krize/> (12.10.2023.)
25. Poreč-Zdravi gad, dostupno na <https://hrcak.srce.hr/file> (12.01.2024.)
26. Razvoj cikloturizma do 2025. <https://zupan.hr> (13.10.2023.)
27. Zdravi grad Poreč- Parenzo dostupno na <https://www.zdravi-grad-porec.hr>
(12.01.2024.)

POPIS TABLICA

Tablica 1- SWOT analiza	9
Tablica 2- Broj smještajnih jedinica i kreveta (01.01.-29.09.2023.).....	14
Tablica 3- Dolasci i noćenja	14
Tablica 4- Dolasci i broj noćenja za 2023. godinu	15
Tablica 5- Noćenja turista u komercijalnom smještaju od 2020. do 2022. godine.....	24
Tablica 6- Dolasci i noćenja 2019.godina.....	26
Tablica 7- Dolasci i noćenja 2020. godina.....	27
Tablica 8- Dolasci i noćenja 2021. godina.....	28
Tablica 9- Dolasci i noćenja 2022. godina.....	29

POPIS ILUSTRACIJA

Slika 1- Istarska županija.....	2
Slika 2- Hotel Riviera (1963. godina).....	4
Slika 3- Prikaz ulica Decumanus i Maximus	5
Slika 4- Eufrazijeva bazilika	6
Slika 5- Kazalište nekada i sada.....	7
Slika 6- Motivi dolaska prema TOMAS ljetu 2019.....	10
Slika 7- Hotel Riviera	12
Slika 8- Hotel Plava Laguna	13
Slika 9- Iron Man Poreč	17
Slika 10- Crni plameniti tartuf.....	19

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1- Broj stanovnika po naseljima.....	3
Grafikon 2- Ukupna ostvarena noćenja od 2019. do 2023.godine.....	30